

Simon Pirani

## Nord Stream-explosionerna – Mycket talar mot Seymour Hersh

Ur *New Politics* 15 februari 2023

### Introduktion

#### Om artikelförfattaren

Simon Pirani är brittisk författare, historiker och energiforskare. Åren 2007-2021 var han docent vid Oxford Institute for Energy Studies. 2018 gav han ut boken *Burning Up: A Global History of Fossil Fuel Consumption*. Dessförinnan hade han som historiker främst fokuserat på Rysslands historia, bl a som författare till den utmärkta *The Russian Revolution in Retreat 1920-1924: Soviet workers and the new communist elite* (2008). Pirani medverkar ofta i *openDemocracy*, se: <https://www.opendemocracy.net/en/author/simon-pirani/>

#### Vem är Seymour Hersh?

Hersh är en världsberömd grävande journalist.<sup>1</sup>

Hans första stora scoop handlade om Song My-massakern i Sydvietnam 1969. För detta tilldelades han det prestigefyllda Pulitzer-priset. Detta följdes av flera andra avslöjanden med anknytning till kriget i Indokina, t ex 1974, då han avslöjade CIA:s CHAOS-operation som gick ut på att avlyssna och infiltrera antikrigsgrupper.

Herschs andra stora scoop var när han 2004 avslöjade förhållandena i Abu Ghraib-fängelset utanför Bagdad, som fungerade som en amerikansk tortyrcentral.

Men under 2010-talet började kvaliteten på avslöjandena blir allt tvivelaktigare och dåligt dokumenterade.

Exempelvis påstod han i slutet av 2013 att den amerikanska räden som i maj 2011 dödade Osama bin Laden i Pakistan var en bluff. Men vem tvivlar idag på det?

Under kriget i Syrien blev det ännu värre. Bl a hävdade han att Saringas-attacken i april 2017 (med många döda, bland dem barn), som de flesta skyllde på Assad-regimen, i själva verket var utförd av rebeller. Några verkliga bevis för påståendena kunde han dock inte uppvisa. Men det spelade givetvis ingen roll för de som stödde Assad & Moskva, delar av extremhögern och delar av vänstern. Dit hörde *Proletären*.<sup>2</sup>

#### Hersh om Nord Stream-sabotaget

Nord Stream-artikeln emottogs givetvis positivt i ryska media, liksom av Putin-kramare, stalinister och konspirationsteoretiker över hela världen – inklusive *Proletären*.<sup>3</sup>

Förlaget Karneval, som också verkar ha fastnat i den proryska fällan<sup>4</sup>, har publicerat en översättning av Hersh-artikeln: <https://www.karnevalforlag.se/2023/02/15/seymour-hersh-sa->

<sup>1</sup> För en ganska utförlig presentation av Hersh och hans verk, se: [https://en.wikipedia.org/wiki/Seymour\\_Hersh](https://en.wikipedia.org/wiki/Seymour_Hersh). Där behandlas också hans Nord Stream-artikel (under rubriken: **Nord Stream sabotage**).

<sup>2</sup> Se <https://proletaren.se/utrikes-mellanostern/rebeller-hade-tillgang-till-sarin>

<sup>3</sup> Se <https://proletaren.se/artikel/prisbelonte-journalisten-seymour-hersh-usa-sprangde-nord-stream>

<sup>4</sup> Detta manifesterades för ett tag sedan när förlaget gav ut den schweiziske Putin-kramaren och konspirationsteoretikern Jacques Bauds bok *Operation Z*, som skildrar kriget i Ukraina med Moskvas version som riktmarke. Det skulle inte förvåna mig om boken är ett beställningsverk från Moskva. Baud är fö sedan många år tillbaka knuten till *RT France*, dvs den franskspråkiga TV-kanalen som är knuten till den ryska nyhetskanalen RT och finansieras av ryska staten (RT har sändningar på arabiska, engelska, ryska, tyska, franska och spanska).

[saboterade-usa-nord-stream/](#). Nedan har vi använt oss av den översättningen när det gäller citat från Hershs artikel.

Det finns flera minst sagt dåligt underbyggda och faktamässigt mycket tvivelaktiga påståenden i Hershs artikel. Exempelvis baseras hans historia i stort sett på en enda anonym källa. För övrigt använder han sig flitigt av fritt tolkade offentliga politiker-uttalanden, vars bevisvärde är ytterst tveksamma i sammanhanget. Dit hör citat av Biden, utrikesminister Blinken och biträdande utrikesministern Nuland, som lösryckts ur sitt sammanhang och tolkats på ett tendentiöst sätt. I sin artikel diskuterar Pirani exempel på detta.

Hersh kommer också med påståenden som rent faktamässigt är mycket tvivelaktiga. Det gäller exempelvis följande:

Norge var en av de ursprungliga undertecknarna av Natofördraget 1949, under kalla krigets första tid. I dag är Natos generalsekreterare norrmannen Jens Stoltenberg, en engagerad antikommunist som var norsk statsminister i åtta år innan han 2014 med amerikanskt stöd fick sin höga befattning inom Nato. Han var en hök i fråga om allt som hade att göra med Putin och Ryssland, och hade samarbetat med den amerikanska underrättelsetjänsten sedan Vietnamkrigets dagar.

Att den norske NATO-generalsekreteraren Jens Stoltenberg hade samarbetat med den amerikanska säkerhetstjänsten alltsedan Vietnamkriget är mycket svårt att tro, eftersom han bara var 16 år när Vietnamkriget slutade och hade aktivt deltagit i manifestationer mot kriget som medlem i Arbejderpartiets ungdomsförbund. Dessutom: Vid den tiden verkade Arbejderpartiet för att Norge skulle lämna NATO. Att en ung medlem i dess ungdomsförbund då skulle ha samarbetat med CIA är knappast troligt. För kan Hersh inte heller här underbygga sin uppgift med en trovärdig källa.

Hersh påstår vidare att man vid operationen använde sig av ”en norsk minsvepare av Alta-klass” när man skulle ”placera ut C4-sprängladdningar på de fyra gasledningarna och förse dem med täckande betongskydd”. Denna uppgift har skarpt tillbakavisats av norska myndigheter: det fanns inga sådana minsvepare i de aktuella farvattnen. Dessutom har det publicerats fotografier som visar att minsveparna låg förtöjda i ett norskt varv vid den tiden.

\* \* \*

Hershs artikel har fått stor publicitet och även kommenterats i svensk dagspress, se t ex:

[USA anklagas för explosionerna vid Nord Stream](#) (*Aftonbladet*)

[Vilka sprängde Nord Stream? Nya utspelet – ”är senil”](#) (*Expressen*)

[Reporterveteran: ”USA sprängde Nord Stream”](#) (*SvD*)

Men låt oss nu överlämna ordet åt Pirani.

Martin F

## Piranis artikel

Den grävande journalisten Seymour Hershs uppgifter om att gasledningen Nord Stream sprängdes av USA:s specialstyrkor har utnyttjats till stöd för osanna versioner om Rysslands skuld till kriget i Ukraina.

Den 26 september i fjol skadades fyra av Nord Streams gasledningar, som går under Östersjön från Ryssland till Tyskland, av explosion och skickade ett stort moln av metan ut i atmosfären. Ryssland har anklagat USA, medan västliga medier misstänker att det är Ryssland självt som stått för sabotaget.

Rysk gas hade förts till Tyskland via den första omgången gasledningar, Nord Stream 1, från 2012 till tre veckor före explosionerna.

Den andra omgången gasledningar, Nord Stream 2, stod klar 2021, men den 22 februari i fjol bestämde sig Tyskland som reaktion på Rysslands planer på att invadera Ukraina.

Under de sju månader som gått mellan detta och explosionerna har Väst infört sanktioner mot Ryssland som svar på invasionen. Kreml replikerade med att beordra Gazprom, det statliga gasbolaget, att minska gasexporten till Västeuropa och därmed sätta stopp för en affärsverksamhet som man ägnat över trettio år åt att bygga upp.

Jag vet inte vem som sprängde ledningarna. Men här tänker jag visa att (i) Hershs uppgifter om syftet med sabotaget inte stämmer med fakta, (ii) att hans skildring av bakgrunden till explosionen utelämnar stora bitar av historien och är djupt vilseledande, och (iii) att hans förklaringar till USA:s motiv är vinklade och hans ovilja att granska ryska motiv är ensidig.

### **Följderna av och syftet med sabotaget**

Hersh skriver att Nord Stream-ledningarna försåg Tyskland med billig rysk gas, att man inte kunnat få den på annat vis och att USA, genom att spränga dem, skar av Ryssland från en viktig inkomstkälla.

Detta är inte ens halva sanningen. I själva verket är ledningarna en del av ett större transport-system av gas, som försåg Tyskland och andra länder i Europa med gas flera decennier före explosion – och kunde ha gjort så efteråt också, bortsett från att Gazprom, förmodligen på order av Kreml, upphörde med att försörja den.

Hersh hävdar att med Nord Stream skulle nu...

”Putin ha ytterligare en välbehövlig stor inkomstkälla, och Tyskland och det övriga Västeuropa skulle bli beroende av Rysslands leveranser av naturgas till en låg kostnad – samtidigt som det minskade Europas beroende av Amerika. Faktum är att det var exakt vad som hände.”

Dessa påståenden strider mot fakta.

För det första hade Tyskland och andra länder i Europa stadigt blivit alltmer beroende av rysk gas under 1990-, 2000- och 2010-talet – men det beroendet hade sin bakgrund i en rad faktorer, där den rikliga tillgången på och de billiga leveranserna av rysk gas var en. Men tillgången begränsades aldrig av ledningskapaciteten och bygget av Nord Stream gjorde inte att länderna i Europa blev ”beroende av” rysk gas.

För det andra behövde inte Europa ”förlita” sig på USA för gas och därmed kunde inte Nord Stream minska det. USA började inte exportera flytande naturgas (LNG) förrän 2016, fyra år efter att Nord Stream tagits i bruk. Inte ens 2021 stod USA, efter en kraftig ökning av exporten till Europa, för mer än en tjugondel av kontinentens gasimport.

För det tredje gav Nord Stream inte Ryssland några ”ytterligare inkomster”. Det gav bara ledningssystemet ytterligare kapacitet. Fördelarna med det var att (i) det är en mer direkt väg från de nya gasfälten i Yamal till Tyskland och (ii) det reducerade Gazproms beroende av ledningar genom Ukraina, ett strategiskt mål man haft sedan början av 2000-talet.

För det fjärde var gasen via Nord Stream inte särskilt ”billig”. Priset på den sattes i huvudsak genom långsiktiga avtal knutna till priset på olja (när oljepriserna var höga blev också gasen mycket dyr) och vissa volymer var kopplade till europeiska marknadspriser på gas. Priset var aldrig beroende av vilken gasledning som användes.

Hersh skriver:

”För Nato och Washington var Nord Stream 1 illa nog, men Nord Stream 2, som var färdigbyggd i september 2021, skulle fördubbla mängden billig gas som var tillgänglig för Tyskland och Väst-europa om de tyska tillsynsmyndigheterna gav sitt godkännande.”

Detta stämmer inte.

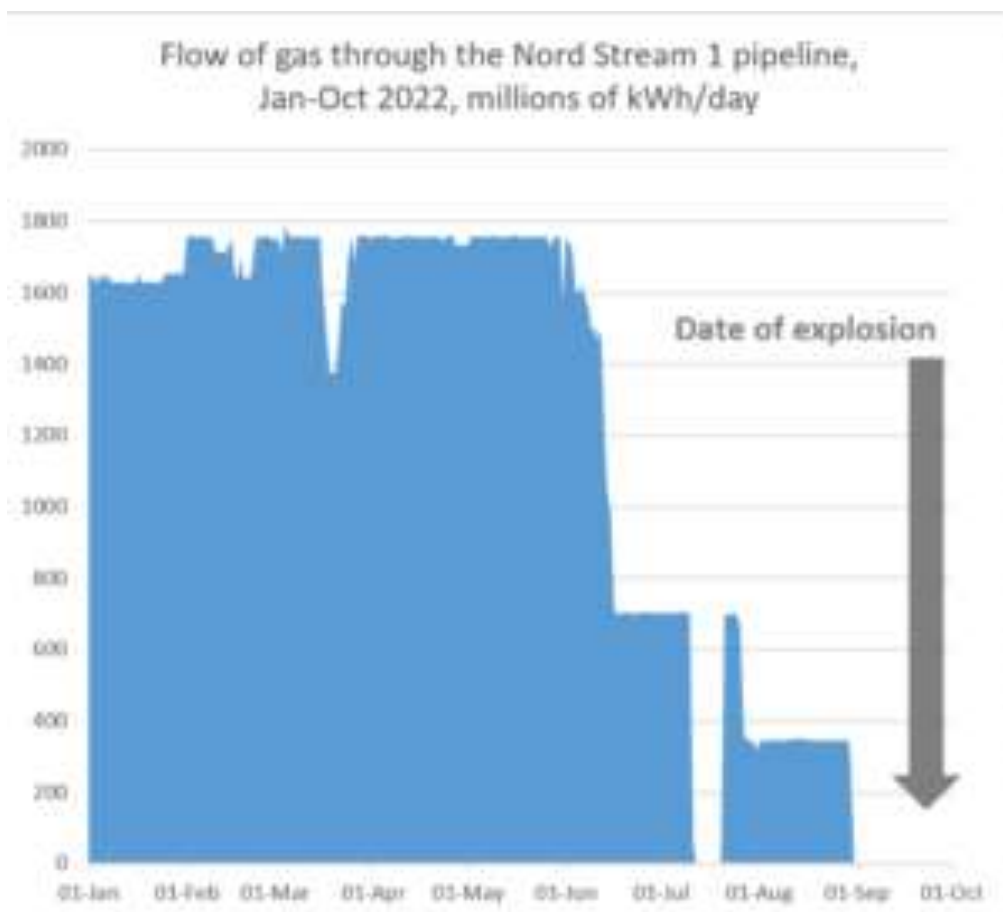
Nord Stream 2 skulle inte ha inneburit någon skillnad beträffande mängden gas, eller mängden rysk gas, tillgänglig i Tyskland eller någon annanstans. Den skulle bara ha gett Gazprom vissa kommersiella fördelar genom att ge det möjlighet att föra mer gas till Tyskland längs en kortare, icke ukrainsk, rutt.

Sådana detaljer är betydelsefulla på grund av att Hersh vill förmedla intrycket av att när ledningen gjordes obrukbar, oavsett vem som låg bakom, innebar det ett hårt slag mot den rysk-tyska gashandeln och mot Gazproms ekonomi.

Detta är fullständigt fel!

Vid tiden för explosionerna var varken Nord Stream 1 eller Nord Stream 2 i bruk. Under tre och en halv vecka före explosionerna hade ingen gas transporterats via Nord Stream 1. Och det till följd av politiska beslut i Ryssland.

I juni ifjol reducerade Gazprom flödena via Nord Stream till mindre än hälften av den vanliga nivån. I juli stängdes ledningen för sedvanligt årligt underhåll. Därefter förklarade Gazprom retroaktivt ”force majeure” – ett meddelande till sina handelspartners att man inte klarade av att leverera någon gas på grund av orsaker bortom dess kontroll.



Diagrammet ovan, hämtat från företagets webbsajt, visar minskningen av gasflödet via Greifswald, där Nord Streams gasledning når Tyskland under tiden januari-oktober 2022.

I augusti, en månad före explosionerna, förklarade forskaren Jack Sharples i detalj att flödesminskningen var ”del av en mer allmän nedgång i det fysiska flödet av rysk gas”. Året innan, 2021, hade Gazprom inte som tidigare fyllt på sina lagerutrymmen i Europa. Vintern 2021-22, trots höga priser, hade man inte lagt ut några volymer på europeiska spot-marknader.

Efter den fullskaliga invasionen av Ukraina i februari 2022 och införandet av västliga sanktioner krävde Gazprom betalning i rubel för sin gas, trots avtal om prissättning i dollar eller euro. Ryssland införde egna sanktioner på gasledningen Yamal-Europa via Polen.

”Egen-sanktionerna” – att avstå från att leverera gas, även volymer man var bunden till via avtal – var ett storartat exempel på självskadebeteende, som i själva verket gjorde slut på en affärsverksamhet som Gazprom, och dessförinnan det sovjetiska olje- och gasministeriet, gått in för att bygga upp sedan 1980-talet.

Stoppet för gasleveranserna, på order av Kreml, var ännu ett exempel på hur ryska näringslivsintressen underställdes statens militära äventyr. Det är en viktig aspekt av de ökade spänningarna mellan Ryssland och Väst. Men det nämns inte en enda gång i Hershs artikel.

### **Tiden före explosionerna**

Bygget av Nord Stream 2 var kontroversiellt i Väst. Hersh hänvisar till en presskonferens med USA:s president Joe Biden och Tysklands förbundskansler Olaf Scholz den 7 februari 2022 då Biden sade: ”Om Ryssland invaderar ... finns det inget Nord Stream 2. I så fall sätter vi stopp för det.”

Detta om något är att välja citat selektivt.

Biden svarade på frågan ”har du fått några försäkringar från förbundskansler Scholz om att Tyskland kommer att dra pluggen ur detta projekt om Ryssland invaderar Ukraina?” Alla i salen förstod, liksom alla som ser bildupptagningen också kommer att göra, att *detta handlar om huruvida USA skulle kunna få Tyskland att avsluta projektet*.

Och den 22 februari var det också vad som skedde. Då erkände Kreml formellt ”folkrepublikerna” Donetsk och Lugansk – en tydlig signal om att man tänkte invadera Ukraina – och Scholz meddelade då att Tyskland tagit tillbaka sitt godkännande av Nord Stream. Vilket innebar att ledningen inte skulle kunna användas under överskådlig framtid.

Varje seriös skildring av bakgrunden till explosionerna måste förklara denna avgörande förändring av tysk politik. Hersh nämner det inte ens.

I stället citerar han sin enda källa – en icke namngiven person med ”direkt kännedom om planeringen av operationen” för att spränga ledningen – som säger att genom att öppet tala om att sätta stopp för Nord Stream 2 hade Biden klargjort vad som väntade. Hersh skriver:

”Flera av dem som var inblandade i planeringen av gasledningsoperationen blev bestörta över vad de betraktade som indirekta antydningar om angreppet. [...] Bidens [...] snedsprång, om det nu var ett sådant, kanske gjorde vissa av de inblandade frustrerade. Men samtidigt skapade det en möjlighet [eftersom operationen inte längre behövde klassificeras som hemlig].”

Den sortens journalistik är grovt ensidig.

Vad hade dessa skuggfigurer tänkt när Scholz – tre veckor efter presskonferensen och sju månader före explosionen – meddelade att man kunde glömma Nord Stream 2? Hur reagerade de när Gazprom slutade använda Nord Stream 1? Det berättar inte Hersh för sina läsare, eftersom han inte ens nämner dessa vändpunkter i sin artikel.

Scholz tillkännagivande den 22 februari – en öppen, politisk förändring som gjorde slut på Nord Stream 2 – var kulmen på en komplex kedja av händelser, där Rysslands militära angrepp på Ukraina skar rakt igenom behovet av gasförsäljning.

När Ryssland och Ukraina på 1990-talet slog in på sina post-sovjetiska vägar fanns källor till ändlösa spänningar i Rysslands beroende av Ukraina för att kunna vidarebefordra sin gas till Europa och Ukrainas beroende av import av gas för egna behov. Detta kulminerade i ”gas-kriget” i januari 2009, då leveranser avsedda för Europa avbröts i två veckor.

När Rysslands bundsförvant i Ukraina Viktor Janukovitj störtades 2014 och Ryssland ingrep militärt för att stödja separatisterna i östra Ukraina ökade spänningarna igen. Planer på att bygga Nord Stream 2, som 2011 skrinlagts av kommersiella skäl, återupptogs 2015 med deltagande av västliga oljebolag. Västs sanktioner mot Ryssland efter annekteringen av Krim var halvhjärtade, men 2017 hade de blivit tillräckligt omfattande för att få dessa bolag att dra sig tillbaka, eller hålla sig på avstånd från projektet.

Vid den tiden höll jag vid Oxford Institute for Energy Studies på att studera de händelserna. Jag ifrågasatte den vanliga uppfattningen i Väst att allt gick att förklara med att Ryssland använde sig av gasen som ”energivapen” och hävdade att Gazproms strategi både avspeglade ekonomiska motiv och Kremles politiska krav. Men med tiden skulle de senare öka.

Från USA:s sida talades det mer om att införa sanktioner mot Nord Stream 2 under Trumps tid som president (2017-21) och det verkade som om Gazprom, genom att fortsätta att trycka på, skulle åstadkomma ett *fait accompli* som Tyskland skulle gå med på.

När Bidens team installerade sig i Vita huset försökte de ta upp frågan. USA:s regering, precis som Tyskland, var orolig för Ryssland men redo att kompromissa. I maj 2021 släpptes sanktionerna.

Hersh betecknar detta som ”en häpnadsväckande helomvändning”<sup>5</sup>. I själva verket var det en logisk fortsättning på Västs attityd: att hålla tillbaka och utnyttja Kreml – inte krossa det. I juli 2021 slöt Tyskland, USA och Ukraina en överenskommelse om att gasledningsprojektet kunde gå vidare, men att Väst skulle finansiera reformer av energisektorn i Ukraina.

I överenskommelsen hette det:

”Skulle Ryssland försöka använda energin som vapen eller göra sig skyldigt till ytterligare aggressiva handlingar mot Ukraina kommer Tyskland att agera på nationell nivå och verka för effektiva åtgärder på europeisk nivå, inklusive sanktioner, i syfte att begränsa rysk exportkapacitet till Europa på energiområdet, inklusive gas, och/eller i andra ekonomiskt vägande sektorer. Detta löfte är avsett att se till att Ryssland inte ska missbruka någon gasledning, inklusive Nord Stream 2, i aggressiva politiska syften och använda energin som vapen.”

Ändå gör Hersh gällande att USA-administrationen var ”vankelmodig” och satsade på en topphemlig plan om att spränga gasledningen.

Hur förklarar han överenskommelsen från juli 2021? Den nämner han inte.

### **Tänkbara motiv för USA och Ryssland**

I september förra året hade Tyskland, i linje med överenskommelsen, stoppat användning av Nord Stream 2. Gazprom hade stoppat användningen av Nord Stream 1. Ingen gas flödade genom någon av dessa gasledningar. Det ekonomiska samarbetet mellan Tyskland och Ryssland låg i ruiner.

Vad skulle då ha varit USA:s motiv för att spränga gasledningen?

Jag är ingen specialist på hur besluten fattas i USA:s politik. Jag kan bara spekulera om att, kanske, någon i USA var ute efter att fördjupa den tysk-ryska klyftan. Kanske gick vild-

<sup>5</sup> I det engelska originalet står det ”a stunning turnaround”, där ”stunning” betyder fantastisk eller häpnadsväckande. I Karnevals svenska översättning står här enbart ”en helomvändning”, vilket mildrar Hershs formulering.

hjärnor inom USA:s militär för långt. I båda fallen skulle det ha varit lika med att slå igen dörren efter att hästen lämnat spiltan – och riskera att orsaka stor skada för Tyskland, USA:s viktigaste partner i Europa.

Men de mer långtgående motiv Hersh talar om – att sätta stopp för Tysklands beroende av billig rysk gas, att hindra Nord Stream 2 från att användas för att fördubbla leveranserna av den gasen, osv – håller kort och gott inte.

Hersh skriver att USA-medier efter explosionen antydde att Ryssland kan ha legat bakom ...

”... men utan att någonsin slå fast ett tydligt motiv för en sådan akt av självsabotage, som går bortom varje definition av hämnd. [...] Det framgick aldrig tydligt varför Ryssland skulle vilja förstöra sin egen lönsamma gasledning, men en mer avslöjande motivering för presidentens handlande [att ge order om att spränga den] framlades av utrikesminister [Anthony] Blinken [som vid en presskonferens betecknade] energikrisen i Västeuropa [...] som ett fantastiskt tillfälle att en gång för alla undanröja beroendet av rysk energi...”

Det här är bara dålig, ensidig journalistik.

Explosionen skedde efter den största förändringen någonsin av rysk gasexport, dvs beslutet 2021 att minska exporten till Europa. Den skedde sedan Gazprom, i strid med all ekonomisk logik och till förfång för dess huvudnäring, slutat använda Nord Stream.

På grund av detta kan ett tänkbart ryskt motiv för att spränga ledningen ha att göra med de rättegångar som Gazprom ser ut att utsättas för av sina kunder – bl a Uniper, en av de viktigaste, som i fjol hamnade på obestånd – för att inte ha uppfyllt ingångna avtal.

Gazproms påståenden om ”force majeure” står, vid en första anblick, på lösan grund. ”Men det var väl ni, i juni, som minskade volymerna?”, kommer kundernas advokater förstås att säga.

Varje skiljedom skulle kunna leda till att Gazprom en lång tid framöver blir tvunget att fortsätta leveranserna. Om försvaret kunde skylla på att en stor ledning blivit obrukbar skulle det kanske vara lättare att komma undan.

En Gazprom-gasledning har sprängts tidigare i samband med en ekonomisk tvist, i Turkmenistan 2009. Och sedan 2014 har Kreml, för att kunna fullfölja sitt militära äventyr i Ukraina, hållit sig till en strategi som skadat delar av Rysslands ekonomiska relationer utomlands. Ett ekonomiskt ologiskt beslut, fattat under krig, att förstöra ledningen skulle därför vara tänkbart.

Jag upprepar: jag vet inte vem som sprängde ledningen. Det kan ha handlat om en tredje part, varken USA eller Ryssland. Någon av dem kan också ha gjort det i syfte att skylla på den andra.

Men att tvärsäkert peka ut USA som skyldigt, och i strid med fakta – samtidigt som man förnekar möjligheten av att det kan finnas ryska motiv – är inte journalistik. Det liknar mer propaganda.

### **Bort med konspirationsteorier**

Kreml har rättfärdigat attacken på Ukraina med att Rysslands suveränitet hotades av ”Natos expansion” och ”vänstern” i Väst har plockat upp detta propagandatema – om att det är USA och dess allierade, och inte den ryska regeringen, som bär skulden för den ryska aggressionen.

Detta passar ihop med en förenklad världsbild där USA-imperialismen är huvudfiende och min fiendes fiende – även om det är en auktoritär och blodtörstig representant för kapitalet – [= Ryssland] blir min vän.

När Kreml omedelbart efter gaslednings-explosionen antydde att USA var skyldigt, så uppsnappades det och uppförstorades av den sortens ”vänster”, plus av konspirationsteoretiker och Bidens motståndare inom extremhögern i USA.

I stället för att behandla sådana teorier skeptiskt, som varje journalist borde, har Hersh lånat ut sitt välförtjänta anseende – som han skaffade sig sin på 1970-talet genom rapporteringen om My Lai-massakern, bombningen av Kambodja och andra av USA:s krigsförbrytelser – åt den sortens teorier. Och det är inte första gången.

2014 förnekade Hersh att Bashar al-Assads regim låg bakom den beryktade användningen av kemiska vapen i en förort till Damaskus. Precis som i fallet Nord Stream byggde Hersh då sin artikel på en enda icke namngiven källa och inget sades om det berg av indicier som talade emot hans teori. 2017 kom Hersh med en liknande förklaring på en annan kemvapenattack, på Khan Sheikhou, som också var byggd på en enda källa, och som andra journalister på ett avgörande sätt motsade.

Organisationer inom ”vänstern” och ledande namn där har okritiskt återgett Hershs artikel om Nord Stream, eftersom det är precis vad de vill höra. Dogmer går före undersökningar. Antydningar och falska påståenden går före solidariteten med offren för Rysslands brända jords-krig mot civilbefolkningen. Så skedde i Syrien 2014 och 2017 och så sker i Ukraina 2022-23,

En förändring av stämningarna i det offentliga rummet kräver att ”storheterna” inom ”vänstern” blir motsagda när det som de har att erbjuda utgörs av förklaringar som är ensidiga, osanna och blundar för fakta i den farliga och ovissa verklighet vi står inför.

Översättning: Björn Erik Rosin